СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРҐАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРҐАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLII. Ч. 273. Джерзи Сіти, Н. Дж., середа, 21 листопада, 1934.

VOL. XLII. No. 273. Jersey City, N. J., Wednesday, November 21, 1934. THREE CENTS.

БИЗНЕС ХОЧЕ ДОПОМОГИ ВІД УРЯДУ

ВАШИНҐТОН. — Рух за тіснішу кооперацію між урядом і великими бизнесменами поступає далі вперед, але прибирає тепер зовсім нову форму, бо замісць того, щоби бизнес давав допомогу урядови, уряд має давати допомогу бизнесови.

Джонс, голова Реконструкційної Фінансової Корпорації, урядового тіла для фінансової допомоги бизнесам, уже дав припоручення філіям корпорації облекшити вимоги при уділюванню позичок промисловим і торговельним підприємствам. Він дав це припоручення на конференції начальників філій корпорації, скликаній спеціяльно для цієї цілі.

ПРЕДСТАВНИК УРЯДУ ЗАПЕВНЯЄ, ЩО НЕ БУДЕ ІНФЛЯЦІЇ.

АТЛАНТА (Джорджія). — На зборах південних бизнесменів виступав тут Доналд Ричберґ, заступник директора Краєвої Ради Надзвичайної Потреби, з промовою, в котрій запевняв бизнесменів, що уряд не хоче інфляції.

СЕНАТОР БОРА ДАЛІ ВЕДЕ КАМПАНІЮ ПРОТИ УРЯДОВОЇ РОЗТРАТИ.

ВАШИНҐТОН. — Сенатор Бора виступив публично з новими даними на доказ своїх обвинувачень проти федерального уряду за розтрату публичного гроша, призначеного на допомогу терплячому населенню.

Сенатор подав у своїй промові, що в декотрих містах, що не мають більше як 200,000 душ населення, є по 800 допомогових урядників, з котрих багато побирає високі платні, що сягають до 380 долярів на місяць.

Майже в той самий час, коли сенатор Бора підносив свої закиди, Федеральна Допомогова Адміністрація подала до публичного відома, що кошти адміністрації допомогових фондів виносять тільки 11.6 проценту.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ НЕВДОВОЛЕНІ З КООПЕРАЦІЇ МІЖ БИЗНЕСОМ І УРЯДОМ.

ВАШИНҐТОН. — Виконавчий комітет Американської Федерації Праці в своїй публичній заяві сумнівається, чи кооперація між бизнесом і урядом принесе користи громадянству, а спеціяльно робітникам.

Заява каже, що робітництво не може погодитися з купцями й фабрикантами, зорганізованими в Торговельній Палаті та Союзі Фабрикантів, за параграф 7А закона про відбудову краю, і як довго ця ріжниця не буде вирівнана, робітники не можуть мати довіря до заходів уряду.

КАЖЕ, ЩО АНТИСЕМІТИЗМ РОСТЕ.

НЮ ЙОРК. — Джосеф С. Гайман, секретар Американського Злученого Жидівського Допомогового Комітету, каже в своїм річнім звіті, що в цілій центральній і східній Европі видно сильний розвій антисемітизму. Гайман приписує його в значній мірі впливови націстичної пропаганди.

КАМПАНІЯ УРЯДУ ПРОТИ ЗЛОЧИНІВ.

БЕЙКЕРСФІЛД (Каліфорнія). — Місцевий суд засудив на досмертну вязницю Джорджа Ґилберта Алтона, 20-літнього сина багатого бизнесмена з Мечесусетс за те, що він викрав минулого серпня одного місцевого бизнесмена з його дому та завіз до його крамниці, щоб його ограбити.

У місцевости Флинт, у стейті Мішиґен, поліція попала на сліди шайки злодіїв, що викрадали з фабрик частини автомобілів. Поліція каже, що за один рік вони вкрали товару на сто тисяч долярів.

Мартин Л. Дейві, що при останніх виборах був вибраний ґовернором стейту Огайо, каже, що він дістав письмо з загрозою, що на випадок, як він не іменує урядниками людей, котрих письмо йому припоручає, йому викрадуть його 23-літню дочку Еванджелину. Поліція почала стерегти дівчину.

Перед стейтовим судом у Ню Йорку 5 свідків зізнали, що Луис Брайнс брав від ґазетних перекупнів хабарі. Один свідок каже, що він заплатив Брайнсови за дозвіл продавати ґазети 1,200 долярів.

УРЯД ЗБИРАЄТЬСЯ ПРИКРАШУВАТИ ФЕДЕРАЛЬНІ БУДИНКИ.

НЮ ЙОРК. — Щоби прикрасити в якнайкращий спосіб федеральні будинки, федеральний уряд створив тут при департаменті скарбу спеціяльну артистичну комісію, що має наглядати над тим, щоби прикраса федеральних будинків задоволяла вимоги штуки.

30-ДЕННЕ ЗАТЬМІННЯ.

КЛІВЛЕНД (Огайо). — Д-р Гарлов Шайплі, директор астрономічної обсерваторії Гарвардського університету, предложив Краєвій Академії Наук реферат про низку важних астрономічних відкрить.

Між іншим він винайшов новий спосіб мірення небесних просторів та відкрив пару зір, на котрих затьміння триває цілих 30 днів. Він каже, що добрими астрономічними люпами можна на небі доглянути 125,000 мраковин, з котрих кожда складається з більонів сонць, з котрих кожде є ясніше й більше від нашого.

РОБІТНИЧІ ЮНІЇ БАЧАТЬ ВИГЛЯДИ ПОПРАВИ.

Американська Федерація Праці каже в своїм місячнім рапорті про бизнес, що на основі ріжних явищ вона приходить до переконання, що бизнес починає нарешті поправлятися. Слідно таку поправу в промислах мягкого вугля, сталевім, виробу електричної сили, ткальнянім та будівлянім.

ПРОПАЛО ОЗЕРО.

Гірське озеро на східньому кінці ледовика Гохкенід у берхтесґаденських Альпах (2,958 м. висоти) пропало нагло вночі з 13. на 14. вересня.

Як оповідає сторож захисту Артур, по озері осталася тільки маленька калюжа і невидна передтим ледова стіна, 24 м. висока, на західній стороні озера.

Правдоподібно причиною цього явища є гаряче цьогорічне літо, внаслідок якого відтаяло замерзле дно озера, перепускаючи воду.

НАВІТЬ ХРЕСТА БОЯТЬСЯ.

Кураторія гр.-кат. церкви у Чернівцях, розбудовуючи церкву при вул. Руській, у вікнах копули вставила шибки жовті і сині у формі хреста. В цьому Румуни добачили небезпеку для держави, бо дивізія приказала зняти той „небезпечний" хрест, і то до 24 годин, бо в противнім разі здіймуть насильно при помочі вогневої сторожі. Супроти цього кураторія зарядила замалювати жовті шибки на чорно. І тепер Румунія вже безпечна...

ЗАКРИЛИ ДИТЯЧУ ЗАХОРОНКУ.

Українська Дитяча Захоронка існує в Чернівцях ще зперед війни. Цей захист заснувала головно для діточок бідних вдів, сиріт, що не мають ніякої опіки. Та вже найбільшою благодаттю для сиріт була захоронка по війні. В захоронці утримувала Жіноча Громада вчительку, яка цілий день учила маленьких дітей ріжних забавок, пісень та наглядала за ними. В захоронці й діставали діточки їжу цілий день. Захоронку підтримувало все українське громадянство і грішми і харчами, та ось 18. вересня прийшли три урядники сиґуранци, Неделко, Гіменчук та Ончул, і заявили від учительки, щоби підписала письмо, що вона приймає до відома закриття захоронки. **Сорок бездомних діточок опинилися на вулиці.** Чи не впадуть їх сльози на тих, що, загирюючи Жіночу Громаду, загирили й дитячий захист?

НАЙВИЩА ВЕЖА.

Найвищу досі вежу у світі — вежу Айфля в Парижі — перевищає новозбудована недавно вежа радіопосильні в Будапешті. Цей залізний велит має 314 метрів висоти, отже перевищає вежу Айфля на 14 метрів. Згадана вежа є теж одною з найоригінальніших прикрас мадярської столиці. На висоті 240 метрів уладжено на вежі метеорологічну стацію з приладдям, яке автоматично записує всі атмосферичні зміни. Крім цього на самому вершку вежі є вінець з рефлекторів у силі кілька мілліонів свічок, який має показувати дорогу літакам підчас нічних летів.

ФРАНЦУСЬКІ БАНКИ ДАДУТЬ СОВЕТАМ ТИХУ ПОЗИЧКУ.

Французька преса звідомляє, що французький уряд запропонував великим банкам набувати облігації внутрішньої позички Совєтів. З огляду на досвід з російськими позичками, який доволі дорого коштував французького громадянина, не розписано загальної субскрипції на позичку для Совєтів, тільки поладнано справу тихцем: позичку дадуть банки, а дрібний французький капіталіст навіть не знатиме, де ульоковано ощадности, які він вложив до банку.

Крім цього французький союз металевих промисловців домагається від уряду, щоби вплинув на банки в справі есконту векслів, виставлених Совєтами за достави французького промислу.

МЕДВІДЬ ВІДІРВАВ ПЯНИЦІ РУКУ.

До Бидгоша заїхала цими днями менажерія й примістилася в одному міському городі. Між відвідувачами менажерії був теж якийсь 27-літній Леон Пльонковський, який, підпивши собі, почав дрочитися з медведем у клітці. У хвилині, коли Пльонковський підійшов дуже близько до клітки, розюшений „вуйко" вхопив його за руку й обірвав її аж по саме рамя. Обезсиленого з упливу крови Пльонковського відвезли до лічниці.

ЗА УКРАЇНСЬКУ МОВУ.

В травні ц. р. ставав перед бранковою військовою комісією в Підгайцях Мартин Мізерний з Вербова і на питання старшин ПКУ відповідав по українськи. Коли йому заявили, що має говорити по польськи, Мізерний сказав, що йому можна говорити й по українськи. За те підгаєцьке староство покарало його 14-денним арештом. На внесений відклик до окружного суду в Бережанах відбулася дня 24. IX. ц. р. розправа. Суд не знайшов вини та звільнив Мізерного від вини й кари.

ХОЛЄРА СВИНЕЙ У МАНІТОБІ.

У кількох місцевостях Манітоби, а іменно коло Вінніпеґу, у Ґедінґлі, Ст. Франсис Ксавір і коло Емерсон певна скількість свиней захорувала на т. зв. свинську холеру, на яку нема ліку. На фармі, яка є при провінціональній вязниці в Ґедінґлі, нарахували 75 випадків хороби.

В Манітобі останніх 12 років не було тої хороби. Припускають, що хоробу занесли зі Злучених Держав, звідки перепачковують свині до Канади, бо тут є більша ціна на свині ніж у Злучених Державах. Заражені холерою свині негайно вбивають, а іншим, що могли заразитися, защіплюють відповідну сировицю.

АРЕШТУВАННЯ СВІТОВОГО ЗЛОДІЯ.

Віденська преса подає, що цими днями тамошня поліція арештувала відомого злодія і вломника, 29-літнього Дікмана. Преса пише, що завдяки цьому арештуванню Відень, а зокрема дільниця Деблінґ, де Дікман був справжнім пострахом, відітхне спокійніше. Довкруги особи Дікмана повстали були цілі леґенди.

І ВМЕРЛОМУ НЕ ВІЛЬНО МАТИ СИНЬО-ЖОВТОЇ СТЯЖКИ.

У Шишківцях (Буковина) зложила читальня свому членови, що помер, вінець із жовто-блакитними стяжками. З цвинтаря пропали ті стяжки, а справа опинилася в прокуратурі. Та не за те, що хтось украв ті стяжки з гробу, а за те, що вони були жовто-блакитні. Зрештою, ті стяжки опинилися якимсь чудом у прокуратурі як „корпус деликті". Як справа покінчиться, покищо не знати.

ДУМАВ, ЩО СТРІЛЯЄ ДО МЕДВЕДЯ.

Данило Малик з Брайстон, Ман., через помилку простріл ногу Стефанови Сороці. Він думав, що в корчах рухається медвідь, а то був Сорока. Пораненого привезли до шпиталю у Вінніпеґу.

САМОВБИВСТВО РОБІТНИКА.

Иосиф Ділевський, літ 32, кинувсь у самовбивчім намірі під товаровий сіпіарський поїзд недалеко Колд Сторедж у Вінніпеґу і згинув під колесами поїзду. Кажуть, що причиною самовбивства було те, що Ділевський не міг знайти роботи.

ЧОЛОВІК-ОРХЕСТРА.

На засіданні віденського товариства експериментальної фонетики виступив 22-літній молодець — феномен. Він умів висвистувати рівночасно дві ріжні мельодії, а крім цього співати нормальним голосом третю мельодію. Лікарі-знавці не всилі пояснити, завдяки чому „чоловік-орхестра" може бути живим грамофоном.

ЯКЩО ЙДЕ ПРО ЗОЛОТО...

Усі копальні золота на Сибірі були досі, як відомо, монополем совітського уряду, а всяке пошукування золота приватними засобами було рішучо заборонене. Як покінчиться того роду господарка, можна було дуже легко передбачити. Примусова праця без виглядів на особисті зиски ніколи не заохочувала добувати золото, а потаємне добування поширювалося чимраз більше. Тепер большевики знесли розпорядок, що забороняв приватно пошукувати золота, а в золотодайних околицях засновано великі крамниці, в яких можна одержати в заміну за золотий пісок усього, чого лиш душа захоче. Очевидно, що після цієї зміни продукція золота сильно зросла. Отже коли йде про золото, якого большевики так потребують, то засади марксизму відкладається на бік як шкідливі.

ПРОДАВ ДОМОВИНУ, З ЯКОЇ ВИКИНУВ ТІЛО НЕБІЖКИ.

На жидівському цвинтарі в Бродах викрили цими днями гидкий випадок профанації тіла. Було це так: До Бродів спроваджено зі Львова тіло якоїсь Леї Берк. Тіло померлої привезли в металевій домовині, на яку звернув увагу місцевий жидівський гробар, Борух Тепер. Після похорону Тепер витягнув домовину з гробу, викинув тіло, потовк домовину і продав її на „шмельц". Цією цією скандальною справою занялася тепер поліція.

ФРАНЦУЗ ПРО НОВУ ВІРУ В РОСІЇ І „СВЯТУ РУСЬ"

ПАРИЖ. — Анрі Керлі, французький журналіст, вернувшися з подорожі по Советах, подає свої спостереження в „Ль'Еко де Парі", де пише між іншим таке:

„Советська Росія залишилася тою самою „святою Русю", що була давніше. Так, СССР є нічим іншим, як тільки перелиненим і поправленим виданням „Святої Руси". Тільки тепер є інший бог. Одну релігію усунено в користь другої. В товаристві советських комісарів та урядовців почувався я так, немовби був у товаристві духовних і клерикалів. Вони балакають про економіку і політику в такий спосіб, як буддисти чи талмудисти про релігійні догми. Це все фанатики — наївні, примітивні, жорстокі. Почування і змагання віруючих щораз більше минається з доктриною. Так зване „безклясове суспільство" великими кроками зближається до дрібнобуржуазного побуту. Мати самохід, вбиратися якнайбільше не по пролетарськи, перевести літо над морем чи в горах, їсти смачну ікру — чи це ідеали селянсько-робітничого суспільства? Урядовці партійні, ГПУ та державного апарату разили мене своїми буржуазними нахилами".

Советських високих урядовців характеризує Керлі як російських шовіністів. Радек виразно заявив йому, що він є „передусім російський патріот". Військові високі старшини теж підкреслювали, що в інтересі Росії боронитимуть „буржуазну і капіталістичну Францію".

КУЛЬТУРНІ ВЗАЄМИНИ УКРАЇНЦІВ З ЧЕХАМИ.

МОРАВСЬКЕ БЕРНО (Чехословаччина).—Дня 24 жовтня відбувся тут відчит професора університету, Дмитра Дорошенка, на тему „Чехословацькі культурні взаємини з Україною". Відчит був чеською мовою. Прелеґент сягнув ще часів Володимира Великого, якого жінка була чеською княжною, як і того, що в 14 і 15 віці були при чеськім університеті бурси для українських студентів. У відчиті говорилося про гуситські впливи на протестантський рух на Україні та про переклад чеського видання біблії українською мовою. Далі обговорив прелеґент новіші часи чеського й українського відродження від Шафарика, Паляцького, Гавлічка до Шевченка, Драгоманова і Франка. Виказав ріжницю між централістичним і державним російським славянофільством і українським славянофільством Кирило-Методієвського Братства. Виклад закінчено на українських школах у Чехословаччині, якими є: Український Вільний Університет, Український Педагогічний Інститут, Українська Господарська Академія і Українська ґімназія в Ржевницях.

ГОСПОДАРСЬКА ВИСТАВА В КАЛУШІ.

КАЛУШ (Галичина). — Від 28 до 31 жовтня була в Калуши заходами Філії „Сільського Господаря" господарська вистава. В перших двох днях відвідали виставу поверх 4,000 осіб, головно селян з Калущини.

УКРАЇНСЬКА ДЕЛЕҐАЦІЯ В ПОЛЬСЬКОГО МІНІСТРА.

ВАРШАВА. — Польська телеграфічна аґенція доносить, що премієр Козловський приняв делеґацію українських кооперативних орґанізацій в особах през. д-ра Дмитра Левицького, д-ра Осипа Назарука, д-ра Івана Макуха, І. Квасниці і посла О. Луцького. Конференція тревала півтори години. В конференції були заступлені чотири партії: УНДО, радикали, соціял-демократи і християнські суспільники зпід проводу еп. Хомишина. Делеґація інтервеніювала в справі обмежень української кооперації. Премієр заявив, що справу ще раз розгляне.

ЗАЛЯКАНІ ЗБРОЄННЯМ НІМЕЧЧИНИ.

ПАРИЖ. — При буджетовім рефераті на 1935 рік підкреслено, що в тім році Німеччина зможе вразі потреби виставити армію з 5,500,000 жовнірів, більшу ніж у 1914 р. Супроти цього референт домагається від парляменту призначення $375,200,000 на поліпшення збройння французької армії.

ЗАНОСИТЬСЯ НА ВІЙНУ В АФРИЦІ.

ЛОНДОН. — З Африки дійшли відомости, що італійський ґенерал Бальбо змобілізував армію і хоче напасти на Абісинію, щоб ту територію прилучити до Італії. Кажеться далі, що назріває великий конфлікт між Мусолінієм і Бальбом. Для Мусолінія надійшли дуже прикрі часи, бо безробіття зростає. І зростають видатки, а нема чим їх покрити. Бальбо хоче здобути новий ринок збуту на товари і безробітних. І тому має за собою італійських купців та промисловців.

ДИКТАТОРИ ГОТОВІ ЗГОВОРИТИСЯ.

БЕРЛІН. — Якіб не були ріжниці між Сталіном і Гітлером, то таки лучить їх спільна судьба. І це зводить їх докупи і єднає СССР з Німеччиною. Тим толкують собі те, що готово прийти до торговельного порозуміння між обидвома державами та що Совети готові дістати кредити.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holiday at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.
За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016.
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДОВКОЛА ОУН.

Беремо в руки польський часопис з краю і в нім читаємо, що такий то й такий польський діяч чи журналіст відраджує польській суспільности і польській владі боротися з українським націоналізмом, а зокрема з Організацією Українських Націоналістів (ОУН), бо ця організація існує „в польськім інтересі" і „деморалізує до ґрунту українську молодь". Такі голоси повторюються тепер дуже часто. Пишуть і говорять про це навіть польські провідні люди, і то явно й славно.

А разом з тим польська влада далі переслідує ОУН і далі іде ще більший наступ на нашу молодь, яку арештують масово, обвинувачуючи її, в багатьох випадках без найменшої підстави, про звязки з ОУН.

Берім тепер справу з українського, так сказатиб, офіційного боку: Партії в краю заявляються проти терористичної акції ОУН, головно проти втягання молоди в ту акцію. Церковний провід робить теж тесаме. Преса в краю, крім націоналістичної у стислім того слова розумінню, теж виступає проти ОУН, або як не виступає, то тільки нотує закиди проти ОУН без пояснень. А між тими закидами ставиться на перше місце те, що терористична акція ОУН витворює в наших рядах провокаторів, які компромітують ОУН і цілу нашу визвольну справу. Оті закиди, підношені в пресі, доповнюються ще ріжними розмовами, промовами, довірочними листами і т. п. І в тій формі воно доходить і до нас до Америки.

Знову з Варшави розсилають американські й інші кореспонденти оті всі польські й українські інформації по цілім світі. І ми читаємо тут американські звідомлення, що український нарід, у своїй провідній частині, ніби вирікся акції ОУН, що ОУН вже не має місця в Німеччині, бо Польща погодилася з Німеччиною і зажадала усунення з німецької території всіх тих, що є в звязку з ОУН. Того самого зажадала Польща і від Чехословаччини. Виходить, що Польща ліквідує ОУН, де тільки може. Навіть з Варшави пускає вісти, що ОУН була в звязку з хорватськими і мадярськими терористами, щоби ще й у той спосіб добити її на міжнародньому форумі — в Лізі Націй.

Крім того ми свідками, що йде не тільки в Польщі, але в цілій Европі до ліквідації революційних організацій поневолених народів. І тому саме треба як ОУН так і всім нам, Українцям, ставитись тепер до цеї важної справи в першу чергу з розсудком. Менше шуму і розголосу, коли йде про революційну боротьбу. Зате добрі діла хай говорять за себе. А до тих, що критикують ОУН, одна вимоги: не критикуймо її арґументами польських провокаторів. Бо це певне, що якби Польща так думала про ОУН, як пише наведений нами польський голос, то тих голосів польська преса не повторялаб. Це чейже ясне!

ЗА ШКІРУ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО МЕДВЕДЯ

(Надіслане з Европи).

II.

Ми вже в попередній статті зазначили, що як „уряд У.Н.Р." (петлюрівці) так і провідники та редактори „Вольного Козачества—Вільного Козацтва" — це еміґранти, котрі ломлять собі голову над цим, як зорганізувати державно окраїнні совєтські землі, що змагають відірватися від Москви. Що такі напрями, і то дуже сильні, існують, це виказано недавно в звіті одного російського „свіжого" еміґранта, поміщеним у чеськім „Виході (східі) Европи", а потім в українськім перекладі в „Свободі". Значить, і велико-український уряд на еміґрації й організація „Вільного Козацтва", чи там прихильників „Козакії", комбінують слушно. Йде лише про те, що медвідь, котрого шкіру ділять між себе і вже навіть між собою щодо того поділу (хоч у дуже культурних формах) сваряться, бігає ще собі свобідно від границь Польщі аж по Японське море. Одначе обі споряджі сторони рахуються з дуже великою правдоподібністю, що коли Японія, Польща і Німеччина, а може й Анґлія, разом возьмуться до того медведя, то таки повалять його на землю, та що тоді і поділ його шкірою стане актуальний.

В усякому разі і це треба взяти на увагу, що чим пізніше прийде до тої операції, тим кріпший і відпорніший буде большевицький медвідь, котрий власне недавно постановив для оборони свого західнього фронту будувати аж пять тисяч нових літаків.

На випадок, що він удержався цілим, усі теперішні пляни і спори відносно його шкіри показуються трагікомічними.

Та з другого боку булоб крайно легкодушним, коли би патріоти-еміґранти всіх поневолених Москвою націй уже тепер, супроти можливости, а радше певности війни (бо Японія **мусить** безумовно здобувати в Азії нові землі для своєї людности) не приготовлювали дальше сягаючих плянів як щодо свого народу так і щодо урегулювання його відносин до інших народів, що також лагодяться скинути московське ярмо з себе. Отже це роблять і наші брати Наддніпрянці, але роблять це ті, що групуються коло часопису „**Вольное Козачество—Вільне Козацтво**" і приготовляють у будучині організацію своєї „**Козакії**".

На виводи проф. О. Шульгина щодо цих плянів, висказаних у його книзі „Без території", відповідає редакція цього часопису в статті „**До української громадянства**". Треба признати, що та стаття написана в дуже пристойнім і помірковaнім тоні. Бо з неї добра воля і бажання, щоб усякі непорозуміння між закордонним урядом У. Н. Р. і прихильниками „Козакії" полагодити мирним способом. Згадана стаття писана гарною українською мовою, а її автор пише між іншим таке:

„Для українського міністра закордонних справ вільно-козацький рух є лиш один з рухів: „над Доном". Він не бачить (чи не хоче бачити), що вільно-козацький рух є рухом не лише „над Доном", але в неменшій мірі національним визвольним рухом і „на Кубані", і „на Тереку", і „на Астраханщині", і „на Уралі". Навіть московські неділимці не відмовляють нам у тому, але український міністер закордонних справ — не знаємо: з наміром чи з незнання — обмежує загально козацький визвольний рух на рух лише донський. Може для захисту його позиції це і більш годиться, алеж це розходиться з дійсністю.

„Для українського міністра закордонних справ „виявилося, що „Вольное Козачество" висуває ідею „Козакії" як ґрандіозної держави, яка тягласьб до Волги, за Волгу і через центральну Азію аж на Байкал". І ясно, що та „ґрандіозна держава" уявляється самому авторові її фантастичною та шкідливою. Алеж „ґрандіозна держава" до Байкалу це програма не наша, а самого п. проф. Шульгина. Наша територіяльна програма не являється ні для кого таємницею. За нашою програмою, східню частину „Козакії" творять території Війська Яїцького та Оренбурґського, що йдуть від північних берегів Каспія річкою Яїком (Уралом) на північний схід до Троїцька та Челябінська, а зовсім не через центральну Азію". А дальше пише „Вольное козачество":

„Зробивши з програми „Вольного Козачества" програму фантастичну та шкідливу, проф. Шульгин починає з ним полемізувати, чи доказувати його шкідливість, бо „це не може не привести до колізії з ріжними поневоленими народами совєтського Союзу. Перший конфлікт повстає між Північним Кавказом і Тереськими козаками, яких претенсії підтримує „Вольное козачество"".

Автор статті усуває ті побоювання проф. Шульгина та наводить дальше такі його слова:

„Українське громадянство гадало зпочатку, що йде про пропаганду незалежности **окремих** козацьких земель, а в першу чергу Дону і Кубані. Це цілковито сходиться з політикою уряду У. Н. Р. Повстає питання, чи ідея „Козакії" не може перетворитися ступнево в ідею **конфедерації** самостійних козацьких республик. Тоді може зявитися можливість на тихих основах створити їх співпрацю з Україною, себто на ґрунті конфедеративних звязків". Значить, — пише „Вольное Козачество" — якби Донські та Кубанські козаки відкинули козаків інших і збудувалиб кожні окремо свою державу, тоді українське громадянство нічого не малоб проти **конфедерації** між Україною, Доном та Кубаню. Чи так розуміємо ми проф. Шульгина?

„На нашу думку — пише „Вольное Козачество" — ця програма або помилкова або нещира.

„Бо і справді, чому українське громадянство — як каже проф. Шульгин — проти **одної обєднаної козацької** держави, коли до того прямує само козацтво?

„Очевидно лише тому, що не хоче мати з правого свого боку козацтва обєднаного й сильного. Гадаємо, що це величезна політична помилка українського громадянства, або розрахунок на те, що окремі козацькі держави лекше буде приборкати, а це також помилка.

„Окремі козацькі держави — це лише Дон і Кубань. Окремо не можуть існувати ні Терек, ні Астраханщина, ні Яїк. Вони будуть або в складі „**Козакії**", або в складі **Росії**. Чи тому останнього хоче може українське громадянство? Чи воно думає, що є ще третє, інше рішення долі тих козацьких земель? Як що так, то це є більше ніж груба помилка.

„Окремі козацькі держави — це значне зменшення козацьких сил. Комуж це потрібне? Невже українському громадянству?

„Ні, брати Українці! Якщо хочете дійсного порозуміння з козацтвом, визнайте перш за все ідею та програму **Козакії**, обєднаної козацької держави, до якої йдуть самі козаки. Як тільки ви залишите свою концепцію окремих козацьких держав і, рахуючися з волею самого козацтва та з його національно-визвольним рухом, примиритеся з ідеєю **одної** козацької держави, тоді між нами не буде ніяких перешкод до щирого та повного порозуміння.

„Бажаючи такого порозуміння і працюючи над ним, **ми** в повній мірі свідомі того, що воно, це козацько-українське порозуміння, буде фактором не лиш матеріяльно-фізичної великої ваги, але і великого **психольоґічного значіння**, однаково як для нас, козаків, так і для вас, Українців.

„Ми цілком свідомі того, що, незалежно від того, чи прийде до формального порозуміння між нами, чи не прийде, в будучій боротьбі Українці й козаки будуть стояти рядом проти спільного ворога. І тоді всім нам буде краще і для справи та діла нашого і вашого корисніше, якщо ми вже **тепер** знайдемо належну спільну мову.

„Попробуймож тої мови пошукати. Працюймо для українсько-козацького порозуміння! Будуймо союз: Україна-Козакія! Геть з окупантами! Хай живе Україна! Хай живе Козакія!"

—o—

Ось таку щиру відозву оголосило „Вольное Козачество" до українського громадянства. Питання порушені в полеміці проф. Шульгина з „Вільним Козацтвом", незвичайно важливі і тому обі сторони мусять дуже вважати на це, щоб цього спору не загострювати, тимбільше, що спільний ворог, то є большевицький медвідь, іще гуляє на свободі і ще не знати, чи, коли і хто буде з нього стягати шкіру. Українцям мусить передовсім іти про те, щоб їх земляки, і ті, що живуть на Донщині, і ще численніше на Кубанщині, не були наражені на помосковлення. Положення Донщини є ґеоґрафічно подібне до положення польського коридору між Німеччиною і Східньою Прусією. Східня Прусія це в нашім випадку Кубанщина, котра лише вузькою смугою понад Азовське море є злучена з Великою Україною. На випадок ворожого становища Донщини супроти Великої України булаб Кубань цілковито відтята від українського материка.

Автор отцеї статті є Галичанин і не може вважати себе за авторитет у цих справах. Всеж таки здається йому, що часопис „Вільне Козацтво" має слушність, бо розбиті на поодинокі держави козацькі землі не будуть мати такої відпорної сили, як одна суцільна держава в тім випадку „Козакія". Очевидна річ, що як Кубань так і Українці, що живуть на Донщині, мусять виразно й рішучо обезпечити свої національні права набудуче. Тай узагалі треба зауважати, що в таких державних конґльомератах лежать уже згори завязки будучих спорів, а то тимбільше, колиб чисто московські землі цілковито усунули большевицьке панування над собою. Тоді Росіяни, що живуть у „Козакії", будуть усіми силами перти до злуки з тою некомуністичною Росією. Зрештою вони і без того, будучи заражені московським імперіялізмом, будуть змагати до обмосковлення Кубанців і Калмиків і Кірґізів, бо і для тих народів плян „Вільного Козацтва" призначує місце в „Козакії".

Якби воно й не було, то всетаки засада обережности наказує наших Наддніпрянцям, щоб вони якнайприхильніше відносились до визвольних плянів своїх сусідів на сході, а вже безумовно нічим не показували охоти до якоїсь експанзії на схід. Це було би з одної сторони відразу дуже шкідливе, а крім того, з уваги на фактичне теперішнє положення на сході Европи, навіть... смішне.

Ю. Горовенко.

Вдова (до аґента, що торгує вином): — Нині приходите даремно... мій чоловік помер... (вдова плаче)... Мав щойно сорок літ!...

Агент: Ах, яка невіджалувана шкода! Скількиж то ще вина міг він випити!

—o—

— Від трох місяців не маю нітрохи апетиту!

— Що? То ти вже три місяці жонатий?

В. Ф.

МУДРЕ ЗАВІЩАННЯ.

5)

Коли хліб вже щез, і хлопчина витер собі уста хребтом руки, пес облизувався і приятелеви дякував, подаючи йому свою лапу. Так він був навчений.

Савку найбільше тішило, коли Тимко вчив його запрягати коні і поводити ними Гей, тож то було життя у Нагірняка! Савка, де міг і як годен був, помагав у господарстві. Нагірняк з великим вдоволенням призирався, коли хлопець рвався до роботи: годував коні, дівкам носив до коров скіпці, тощо.

— З нього буде колись добрий господар, — думав Нагірняк. — А може би післати його до школи? Він вже тепер пише як який учитель, рахує як жид. Учитель все хвалить його дуже. Міг би вивчитися на попа.

Хоч Нагірняк думав про школу, не квапився давати хлопця туди. Він волів би, щоби Савка став господарем на селі.

— Чиж на селі мають бути самі урні, бо все, що муже, виїйде до міста? — думав.

Савка, котрий не мав власного маєтку, може волів би школу, як жити на ласці чужого, не знаючи, що з ним буде завтра. Та він не мав часу думати про се, бо в господарстві його доброго було дуже богато цікавого для нього, і він все знайшов собі якусь роботу. Вся челядь любила його і зволяла йому до всього вторкатися. Мав те щастя, що як зробив щось, то всі з тої його роботи були вдоволені.

Одній особі Савка ніяк не міг догодити. В кождій його роботі господиня знайшла щось недобре. Де лиш вліз їй в дорогу, усувала його, та не дуже лагідно. Савка не жалувався і не журився тим. Бо і кому пожалуватися? Мама в могилі, Гектор не зрозумів би його. Він би побалакати з Тимком, хоч Тимко не на товариша був йому, бо вже старий. Та Тимко був немова. В неділю сидів при вікні з люлькою в зубах. Пакав, пускав клуби диму і дивився: як не у вікно, то на Савку. Коби бодай раз забалакав! А то що чверть години, слухаючи другого, боттне „так", або іноше якесь слово, яке може мати ріжне значіння. Та хто його знав, той все гадав, що він думає. Мало коли бувало, що він сам разказав кому щось...

— Хоч той Тимко такий був, то Савка волів сидіти з ним у кімнатці на піддашу, як в неділю зійти до світлиці господаря. В неділю приходили до тети Нагірнякової діти її брата, Мойдича, Яць і Марина. Для них Нагірнякова все робила каву і пампухи.

Коли ті діти прийшли, то Нагірняк все витав їх весело усміхнений. Дівчинку погладив по лиці, на хлопця лиш бистро подивився. Хлопець все тоді потупив очи в землю, bачучи, що муж витається з дітьми усміхнений. Нагірнякова гадала, що він так дуже любить їх. Та він усміхався, а думав своє. По хвили звичайно виходив з хати.

Савка був би може приходив до дітей, бо веселу, жваву і щиру Марину навидів. Та нахапливий і нахабний Яць все псував кожду забаву і все приходило до сварки. Нагірнякова все ставала по стороні Яця і ганьбила Савку. Як мужа не було в хаті, то й вдарила Савку. Яць тоді радісно сміявся, Марина плакала. Коли прийшов господар, Яць не жалувався, що Савка дошкулює, допікає йому. Марина боялася перечити, щоби потому, в дорозі до хати, брат не набив її. Савка не боронився, бо господиня сказала би, що він бреше. Нагірняк лиш похитував головою. Ніхто не знав, чого він сердиться: чи тому, що Савка мовчки вийшов, не боронячися перед наклепом, чи може справді вірить, що то Савка розпочав спір.

Савка нарешті додумався до того, що до Яця ліпше не пхатися і по змозі вимивати його. В неділю вже не сходив до світлиці, хоч скучно було. Лишався з Тимком в кімнатці на піддашу. Там сидів і призирався облакам диму з люльки Тимка, як вони пхаються до вікна. Куняючи так, ждав, аж Тимко забалакає до нього.

Тимко, як хотів, вмів розказувати. І ріжні штуки показував, як хотів. Поклав на столі срібного ґульдена. Вдарив по ґульдені долонею і ґульден пробився крізь дошку на той бік. Діри в столі ґульден не лишив і ні слію не лишив... Або іншу штуку. Тимко накрив монету капелюхом. Коли Савка капелюх підніс, ґульдена там вже не було. На вікні лежала сильно замкнена табакірка. Тимко пішов до вікна, взяв табакирку і отворив. Ґульден був там.

Савка дивувався. Знав, що то якийсь дуже зручний обман. Та Тимко невиявив тайни.

— Коби лиш так не хропів! — думав нераз Савка, коли через те не міг заснути, бо хропіт старого не давав. Бувало, що й всную, та не на довго, бо дивні голоси з горла, з уст і з носа Тимка розбудили його. Тоді сідав на ліжку і слухав. Хвилю Тимко неначе рашпілем вигладжував рапаві боки великої, порожньої деревляної скрині. Раптом той голос перемінявся в стріляниню гиканням. Як ще до того захропів носом і загаркав горлом, то заграла капеля така, що аж Гектор на дворі скавулів з жаху.

До вікна світив місяць і робив на противній стіні кімнати скісну чотирокутну ясну пляму з темним хрестом по середині. Ся тінь середущих рам вікна на яснім тілі перетомленому безсоннюю хлопчині видалась якимсь знаком не з того світа. В темнім куті кімнати на кілку висіла стара свитка Тимка і капелюх. Се виглядало, що в куті стоїть хтось чужий і щорухається. Савка ляг назад, накрився з очима, щоби на се не дивитися і знов засипляв.

Раз, коли хропіт знав розбудив Савку, блакитно сіре світло місяця лежало ясним платком на грудях хропуна і підходило аж до отворених уст, з котрих виходили ті преприкрі голоси. Савка лежав і дивувався, як поволи-поволи ясний платок посувається щораз далі вгору: до вусів, до носа, до очей. Коли місяць вже пів години світив так на лице Тимка, він раптом відітхнув повними грудьми і підвівся. Позіхав, протирав очи і поволи зійшов з ліжка. Зпершу глядів у сторону хлопця. Коли побачив, що Савка лежить тихо, і правильно дихає, всуну руку в сінник свого ліжка. Хвилю порпав у соломі, витягнув торбинку і з нею пішов до вікна.

Савка не рухався і дивувався, що Тимко став з торбини обережно витягати срібні ґульдени і ставити купками на вікні. Робив се так делікатно, що ледви чути було, як витягає і як кладе. Тимко уставляв ґульдени стовпцями. Поставив девять рівних стовпів. Десятий був троха нижчий, як всі інші. Став стукати пальцем по сих срібних вежах і рахував, скільки їх є.

— Тимку! — обізвався Савка, сідаючи на ліжку.

Тимко, що саме тоді вдоволений кивнув головою, з жахом обернувся до Савки, так, що своїми широкими плечима заслонив срібну колюмнаду, свої багатства.

— Що ти загадав з такою силою гроша? — спитав Савка.

Тимко погадав собі, що як Савка вже бачив гроші, то смішно було би перечити і далі критися. Всипав срібло назад в торбину і приступив до ліжка Савки.

— Щаджу. Мушу щадити. А ти забожися, що нікому не скажеш.

Савка прирік. Тимко став торбину важити в руці.

— Гріш має вагу, — сказав. — Там є сто відімдесять і пять ґульденів. За місяць прийде до того ще пятнацять за новий квартал служби. Тоді буде...

— Двіста! — додав Савка.

— Так, двіста. Стільки мені треба, стільки мусить бути.

Тимко усміхався і вдоволений позирав на торбину з грішми. Гладив її.

— Як вже буде двіста, то Сидір буде міг купити собі новий варстат і ожениться.

(Дальше буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за жовтень 1934 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	242.31
2.	84.61
3.	45.77
5.	14.93
6.	26.75
7.	77.04
8.	83.89
9.	10.17
10.	65.06
11.	11.15
12.	83.84
13.	17.22
18.	47.67
19.	6.45
20.	28.66
21.	11.53
22.	12.17
23.	2.08
24.	15.32
25.	2.02
26.	5.86
27.	16.52
28.	54.35
29.	55.37
30.	44.81
31.	12.14
32.	1.47
33.	34.51
35.	11.25
36.	42.11
37.	46.38
38.	42.59
39.	70.46
40.	1.54
41.	15.85
42.	29.60
43.	17.99
44.	59.82
45.	47.41
46.	20.33
47.	31.91
48.	18.03
50.	19.23
52.	15.24
53.	4.05
54.	3.30
55.	4.80
57.	60.70
58.	10.65
59.	7.56
60.	13.30
61.	9.72
62.	23.50
63.	18.70
64.	42.15
65.	81.14
66.	59.50
67.	52.18
68.	7.60
70.	36.93
72.	8.36
73.	72.14
74.	5.20
76.	39.32
77.	26.75
78.	60.93
80.	6.84
81.	15.85
83.	31.70
84.	25.07
85.	27.79
87.	24.32
88.	70.91
89.	5.04
90.	122.66
91.	71.46
92.	4.36
93.	21.19
94.	38.21
96.	2.02
97.	11.65
98.	48.49
99.	54.25
100.	3.89
101.	6.34
102.	44.24
103.	7.35
104.	108.60
105.	59.12
106.	62.55
107.	5.24
108.	56.23
109.	52.15
111.	6.19
112.	70.56
113.	9.14
114.	15.89
116.	17.70
117.	36.24
119.	7.19
120.	84.21
121.	9.55
122.	32.43
123.	56.25
125.	8.82
126.	21.0[illegible]
127.	57.68
129.	25.80
130.	38.60
131.	4.39
132.	41.44
133.	99.65
134.	60.62
135.	10.27
136.	75.70
137.	83.69
138.	5.77
139.	42.73
140.	9.61
142.	65.23
143.	31.27
145.	6.11
146.	18.72
147.	171.36
148.	3.35
150.	17.27
151.	62.78
152.	33.36
153.	7.00
154.	42.69
155.	54.86
156.	52.99
159.	2.13
160.	10.77
161.	9.98
162.	12.11
163.	25.34
164.	1.62
165.	18.28
167.	18.77
168.	66.92
169.	22.83
170.	77.23
172.	18.88
175.	21.39
177.	21.59
178.	24.78
179.	20.35
181.	74.38
182.	58.22
183.	7.16
185.	57.55
186.	7.93
187.	13.87
188.	20.26
189.	18.96
190.	26.46
191.	17.58

Відділ	Заплатив
192.	52.11
193.	44.29
194.	15.52
195.	25.49
196.	5.13
197.	11.56
198.	16.14
200.	53.38
201.	15.86
203.	6.09
204.	14.58
205.	17.28
206.	228.81
207.	31.82
208.	19.10
209	48.48
210.	3.75
211.	105.37
212.	2.18
213.	125.00
214.	25.65
215.	11.35
216.	22.36
217.	53.25
218.	57.65
219.	29.93
220.	95.17
221.	119.48
223.	45.94
225.	21.99
228.	9.23
229.	10.70
230.	28.36
231.	22.45
232.	7.27
233.	23.08
234.	48.43
235.	45.52
236.	45.21
237.	68.36
238.	43.68
239.	82.26
241.	32.61
243.	20.78
245.	26.34
246.	33.72
247.	80.55
248.	17.71
251.	5.90
253.	20.63
254.	43.78
255.	7.45
256.	27.07
257.	22.95
259.	31.06
260.	2.80
262.	7.94
263.	9.82
265.	21.66
266.	47.10
267.	21.67
268.	28.81
269.	5.46
271.	38.84
273.	106.72
274.	55.13
275.	42.71
276.	63.06
277.	34.50
278.	21.35
280.	46.92
281.	10.37
282.	10.72
283.	44.06
284.	9.20
285.	4.88
286.	56.46
288.	69.84
289.	4.55
290.	3.31
291.	13.46
292.	37.05
294.	8.96
295.	37.55
296.	41.25
298.	21.51
299.	17.58
300.	70.52
301.	22.87
303.	30.51
304.	35.11
305.	32.11
306.	27.48
308.	20.49
309.	9.69
310.	17.12
311.	4.28
312.	24.86
315.	12.04
316.	53.91
317.	32.17
318.	70.88
319.	26.36
320.	31.78
321	10.47
322.	11.72
323.	11.74
324.	46.75
325.	7.50
326.	21.80
327	21.36
328.	3.10
331.	23.06
332.	24.45
333.	1.41
334.	103.17
335.	16.75
336.	66.49
337.	9.65
338.	73.76
339.	42.94
341.	46.84
342.	116.07
344.	25.24
345.	28.12
347.	4.58
349.	25.70
350.	26.74
352.	24.85
355.	40.17
357.	20.77
358.	16.31
359.	2.54
361.	125.81
362.	15.39
363.	58.91
364.	79.34
365.	47.39
367.	84.31
368.	74
370.	110.50
371.	36.66
372.	16.74
373.	21.47
374.	3.95
375.	17.06
376.	20.32
382.	20.11
383.	75.43
384.	42.75
385.	66.49
388.	61.47
392.	7.48
396.	22.11
400.	1.49
401.	12.71

3 місячних вкладок старого роду обезпечення $10,811.97

Відділ	Заплатив
1.	96.85
2.	122.97
3.	32.91
4.	92.39
5.	162.52
6.	20.85
7.	160.37
8.	100.58

Відділ	Заплатив
9.	117.49
10.	147.13
11.	42.12
12.	23.42
13.	55.54
15.	11.41
16.	67.17
17.	80.22

Відділ	Заплатив
18.	71.74
19.	10.00
20.	155.61
21.	114.49
22.	86.12
23.	40.65
24.	89.09
25.	128.91
26.	25.94
27.	33.26
28.	62.87
29.	158.22
30.	24.14
31.	167.48
32.	31.65
33.	55.49
34.	17.56
35.	13.13
36.	51.91
37.	82.00
38.	204.96
39.	109.41
40.	24.87
41.	5.46
42.	123.10
43.	42.34
44.	74.07
45.	171.19
46.	8.26
47.	8.65
48.	13.99
49.	27.18
50.	279.04
51.	45.16
52.	37.55
53.	67.99
54.	26.38
55.	28.62
56.	187.17
57.	55.64
58.	153.35
59.	140.76
60.	11.25
61.	41.63
62.	72.81
63.	262.77
64.	32.52
65.	189.76
66.	36.57
67.	103.79
68.	17.83
69.	96.21
70.	236.70
71.	7.59
72.	49.36
73.	6.84
74.	25.61
75.	80.89
76.	257.65
77.	40.91
78.	66.30
79.	15.18
80.	39.46
81.	133.50
82.	67.11
83.	76.06
84.	4.95
85.	88.88
86.	143.14
87.	188.81
89.	15.34
90.	111.14
91.	257.91
92.	11.25
93.	28.08
94.	211.93
95.	44.71
96.	225.28
97.	116.19
98.	49.72
99.	100.74
100.	82.33
101.	34.52
102.	403.89
103.	100.29
104.	112.13
105.	134.66
106.	217.81
107.	41.95
108.	40.34
109.	109.20
110.	9.06
111.	40.23
112.	180.87
113.	31.44
114.	22.05
115.	18.55
116.	31.80
117.	49.55
118.	81.43
119.	20.36
120.	35.66
121.	130.75
122.	18.58
123.	93.86
124.	111.10
125.	15.96
126.	61.14
127.	73.87
128.	13.15
129.	6.74
130.	276.14
131.	17.02
132.	109.75
133.	88.25
134.	10.80
135.	18.56
136.	70.00
137.	110.56
138.	45.32
139.	33.06
140.	79.82
141.	10.27
142.	76.17
143.	36.91
144.	12.48
145.	45.69
146.	138.13
147.	280.90
148.	19.88
149.	72.30
150.	17.78
151.	37.82
152.	192.06
155.	374.32
156.	153.30
157.	11.54
159.	90.88
160.	120.22
161.	98.12
162.	26.63
163.	85.03
164.	93.55
165.	109.55
167.	59.36
168.	118.56
169.	31.67
170.	78.93
171.	86.92
172.	9.63
173.	71.85
174.	33.57
175.	103.03
177.	56.83
178.	41.10
179.	184.83
181.	40.63
182.	67.35
183.	122.75
184.	14.26
185.	34.40
186.	53.00
187.	27.20
188.	19.32
191.	88.56
192.	49.35
193.	68.25
194.	1.55
195.	28.74
196.	45.50
197.	27.63
198.	46.66
200.	19.76
201.	34.58
202.	44.84

Відділ	Заплатив
203.	100.67
204.	351.18
205.	6.70
206.	114.85
207.	36.32
208.	20.75
209.	17.67
210.	34.79
211.	20.71
212.	49.80
213.	161.44
214.	10.12
215.	22.37
216.	26.86
217.	338.14
218.	196.00
219.	51.01
220.	60.14
221.	391.67
222.	6.01
223.	213.80
225.	19.37
227.	77.01
228.	169.24
229	250.64
230.	220.74
231.	17.24
232.	53.64
233.	23.36
234.	96.85
235.	73.58
236.	104.80
237.	116.97
238.	23.99
239.	182.57
241.	39.26
242.	156.66
243.	60.28
244.	32.08
245.	80.27
246.	3.78
247.	158.60
248.	39.73
249.	45.35
250.	20.44
251.	170.67
252.	83.95
253.	52.06
254.	48.59
255.	73.80
256.	3.87
257.	20.45
259.	168.54
260.	30.97
262.	48.32
263.	39.02
266.	31.55
267.	52.34
268.	41.97
269.	37.88
270.	206.34
271.	21.34
273.	4.71
274.	227.98
275.	63.91
276.	313.61
277.	96.36
278.	25.13
279.	15.98
280.	117.89
281	56.57
282	175.27
283.	60.36
284.	62.99
285.	13.92
286.	16.27
288.	156.01
289.	22.49
290.	58.49
291.	3.22
292.	394.21
293.	37.86
294.	30.83
295.	180.43
296.	219.08
297.	25.95
298.	43.81
299.	34.77
300.	96.05
301.	101.54
303.	28.79
304.	6.28
305.	40.76
306.	2.50
307.	69.85
308.	89.67
309.	38.41
310.	25.66
311.	32.80
312.	18.53
315.	3.83
316.	259.69
317.	43.02
318.	61.08
319.	23.60
320.	55.71
321.	63.31
322.	33.60
323.	60.06
324.	83.53
325.	87.81
326.	130.18
327.	18.00
328.	24.88
329.	8.60
330.	97.83
331.	17.58
332.	50.72
333.	75.86
334.	389.84
335.	74.99
336.	125.61
337.	6.39
338.	153.25
339.	50.53
340.	21.72
341.	138.35
342.	67.64
344.	36.99
345.	88.78
347.	117.03
349.	50.37
350.	71.27
351.	47.45
352.	36.45
353.	25.76
354.	23.11
355.	18.71
357.	25.56
358.	52.41
359.	55.28
360.	51.92
361.	708.63
362.	30.58
363.	27.31
364.	234.23
365.	78.43
366.	13.55
367.	146.06
368.	20.65
369.	210.38
370.	113.79
371.	118.15
372.	14.84
373.	13.04
374.	38.72
375.	42.22
377.	62.07
378.	14.78
379.	50.00
381.	35.21
382.	15.05
383.	76.25
384.	30.58
385.	155.44
386.	19.00
388.	78.24
390.	39.09
391.	8.50
392.	15.74
396.	65.13
400.	61.42
401.	22.45

3 місячних вкладок нових родів обезпечення $29,076.42

3 місячних вкладок від членів	$39,888.39
Процент від морґеджів	2,333.70
Процент від бондів	1,287.53
Заробок на бондах	129.38
Процент від позичок	2,483.63
Сплати позичок нових родів обезпечення	516.00
Зворот позичок до фонду запомогового	281.63
Рент від реальностей	150.00
Відділи за ювілейні відзнаки	59.58
Сплата морґеджів	1,634.25
Перебрані морґеджі ізза незаплачення податку і проценту	35,200.00
Продаж і сплати бондів	12,000.00
Перенос резерви до нових родів обезпечення	72,374.50

Сирітські части по бл. п.:

в. 168 Денис Іван	300.00
в. 212 Фрей Матрона	200.00
Разом	$168,838.59

РОЗХІД.

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 9 Демянович Василь	1,000.00
в. 31 Чачо Григорій	1,000.00
в. 61 Шрамовят Данько	1,000.00
в. 78 Анушкевич Франко	1,000.00
в. 82 Пішко Йосиф	250.00
в. 168 Динис Іван	500.00
в. 183 Дороцький Михайло	1,000.00
в. 212 Фрей Матрона	1,000.00
в. 259 Яремцьо Теодор	500.00
в. 278 Константинович Іван	1,000.00
в. 284 Гладишевська Ксеня	1,000.00
в. 367 Трендій Іван	500.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 2 Шиманський Стефан	35.00
в. 2 Вільчацький Ількo	50.00
в. 8 Кусьовський Тимко	50.00
в. 25 Вах Лев	35.00
в. 38 Нищот Дмитро	35.00
в. 48 Нагребецький Мих.	50.00
в. 56 Зень Михайло	50.00
в. 67 Мельник Михайло	50.00
в. 76 Зілінський Іван	25.00
в. 90 Лопух Іван	35.00
в. 103 Бариляк Іван	50.00
в. 109 Фариняк Іван	35.00
в. 117 Жубрицький Петро	50.00
в. 126 Мачужак Петро	50.00
в. 147 Вітик Андрій	50.00
в. 147 Мороз Дмитро	50.00
в. 147 Дацик Стефан	50.00
в. 132 Атаманчук Іван	50.00
в. 159 Федорів Максим	50.00
в. 167 Палиничка Антоніна	25.00
в. 168 Ткач Роман (умово хорий)	75.00
в. 177 Рекрут Ксеня	50.00
в. 192 Німа Юлія	35.00
в. 204 Хитрик Іван	35.00
в. 206 Самборська Йосифа	35.00
в. 213 Хранюк Василь	35.00
в. 217 Костів Іван	50.00
в. 223 Барнас Іван	50.00
в. 241 Ґалонишка Параня	35.00
в. 241 Павлюк Тимко	50.00
в. 241 Камфонік Іван	50.00
в. 273 Лех Григорій (трата зору)	100.00
в. 276 Устан Анна	35.00
в. 281 Дубанчук Юлія	35.00
в. 295 Макіль Марія	25.00
в. 311 Нагірний Михайло	50.00
в. 401 Буткевич Марія	35.00

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 67 Нич Олекса	112.00
в. 278 Гавришків Микола	226.50
в. 254 Гривняк Михайло	100.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орган	3,595.00
Нагорода секретарям за квартал	7,323.42
Платня головного уряду	683.00
Платня місцевим лікарям	125.00
Платня помічних сил	176.00
Кошта подорожей гол. уряду	455.92
Видатки почтові, телефон і т. п.	220.38
Кошта правні	15.00
Печать для відділу	5.69
Офісові прибори	2.85
Стейт Вест Вірджінія за річний звіт	10.00
Грошеві звороти нових родів обезпечення	439.62
Податки, асекурація і направи реальностей	1,441.18

Інвестиції.

Заплачено податки на реальностях, перебраних за морґеджі	9,090.86
Кошта правні в канцельованню морґеджів	300.00
Закуплено бондів Злучених Держав	54,531.25
Заплачено процент на бондах	705.00
Перебудова і направи реальностей	4,196.06
Позички членам на нові роди обезпечення	18,905.00
Перенос морґеджовий інвестицій до реальностей	35,200.00
Перенос резерви зі старого роду обезпечення	72,374.50
Разом	$221,624.23

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем вересня 1934 остала	$325,858.28
Прихід за жовтень	168,838.59
Разом	$494,696.87
Розхід за жовтень	221,624.23
Готівка з кінцем жовтня 1934 остає	$273,072.64

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 273,072.64
Морґеджі	1,380,460.93
Бонди	834,283.75
Реальности, перебрані за морґеджі	419,487.14
Дім У. Н. Союза	120,000.00
Позички	315,490.50
Разом	$3,342,794.96

Стан довжний:

Фонд посм. старого роду обезпечення	$ 997,336.58
Фонд резервовий	436,789.44
Фонд адміністраційний	72,579.42
Фонд запомоговий	72,535.28
Фонд конвенційний	13,675.24
Фонд народний	4,093.59
Фонд посм. нових родів Обезпечення	1,397,717.12
Фонд резерв.-адміністр.	143,745.00
Фонд сирітський	204,323.29
Разом	$3,342,794.96

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА
МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за жовтень 1934 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	14.40
2.	15.10
3.	5.40
4.	2.03
5.	6.75
6.	1.15
7.	19.60
8.	16.43
9.	15.15
10.	2.92
11.	8.38
12.	1.65
13.	9.25
15.	.68
16.	7.20
18.	3.82
20.	7.20
21.	10.35
22.	9.90
23.	1.13
24.	11.93
25.	2.70
26.	4.05
27.	.90
28.	10.15
29.	14.40
30.	5.40
31.	9.50
33.	14.20
35.	6.15
36.	3.60
38.	6.30
39.	8.32
40.	2.03
42.	8.78
43.	3.15
44.	11.25
45.	14.63
46.	.68
47.	1.15
48.	3.60
50.	15.98
51.	.68
52.	2.95
53.	3.60
54.	2.50
55.	5.20
56.	13.75
57.	9.00
58.	9.45
59.	10.80
60.	2.48
61.	4.96
62.	9.45
63.	16.65
64.	8.80
65.	18.90
66.	.90
67.	10.57
68.	1.35
69.	3.38
70.	8.10
72.	6.55
73.	5.63
75.	10.12
76.	18.22
77.	5.85
79.	.45
80.	3.60
81.	6.10
82.	3.83
83.	12.38
84.	1.35
85.	12.60
86.	6.55
87.	10.58
89.	2.70
90.	14.62
91.	23.65
92.	1.35
93.	1.80
94.	14.85
95.	7.00
96.	11.25
97.	15.75
98.	2.75
99.	20.95
100.	3.15
102.	26.33
103.	6.53
104.	9.00
105.	14.40
106.	7.20
107.	1.65
108.	6.10
109.	8.10
110.	.90
112.	9.90
113.	3.05
114.	5.65
115.	2.30
116.	6.30
117.	1.60
118.	1.35
120.	11.30
121.	10.35
122.	.99
123.	7.00
124.	9.45
126.	2.93
127.	9.70
128.	.50
129.	1.30
130.	15.10
131.	.25
132.	9.45
133.	2.48
135.	3.50
136.	18.23
137.	14.63
139.	3.15
140.	8.35
142.	18.25
143.	3.85
145.	2.70
146.	6.53
147.	33.52
148.	4.50
149.	2.70
150.	14.65
151.	13.73
152.	9.50
155.	27.25
156.	11.95
159.	6.30
160.	5.20
161.	9.90
162.	1.35
163.	5.40
164.	10.35
165.	5.65
167.	5.17
168.	10.35
169.	.90
170.	11.48
171.	3.85
172.	4.95
173.	4.05
174.	3.40
175.	5.95
177.	2.02
178.	2.70
179.	15.98
181.	2.95
182.	5.73
183.	6.10
186.	1.60
187.	.45
188.	4.05
189.	1.35
191.	6.55
192.	10.80
193.	2.93

Відділ	Заплатив
196.	3.70
197.	.70
198.	2.00
200.	8.55
201.	4.50
203.	4.28
204.	20.03
205.	5.25
206.	31.73
207.	3.15
208.	.90
209.	3.45
210.	.45
211.	7.90
212.	.35
213.	18.70
214.	2.25
217.	19.80
218.	11.48
219.	6.30
220.	12.60
221.	27.90
223.	28.15
225.	2.95
227.	5.65
228.	5.00
229.	19.60
230.	15.53
231.	8.35
232.	5.65
233.	.45
234.	19.35
235.	9.90
236.	7.20
237.	13.05
238.	7.00
239.	18.45
241.	1.80
242.	13.50
243.	10.13
244.	1.60
245.	9.25
246.	2.03
247.	16.45
248.	6.08
250.	.67
251.	6.55
252.	6.0[illegible]
253.	4.75
254.	4.50
255.	6.75
256.	4.05
257.	1.35
259.	11.93
260.	5.50
262.	2.25
263.	1.80
265.	2.70
266.	4.73
267.	3.85
268.	5.18
269.	3.38
270.	15.15
271.	4.50
273	5.85
274.	5.85
275.	5.63
276.	25.45
277.	5.63
278.	5.40
280.	5.40
281.	4.05
282.	12.83
283.	4.30
284.	.45
285.	.45
286.	4.05
288.	14.85
289.	3.60
290.	3.60
292.	25.88
293.	1.35
294.	5.60
295.	20.02
296.	12.95
297.	2.05
298.	3.60
299.	3.15
300.	2.02
301.	6.75
303.	1.15
305.	5.00
306.	2.05
307.	1.80
308.	3.40
309.	2.50
310.	2.48
312.	6.30
316.	13.50
317.	4.95
318.	9.00
319.	1.80
320.	6.30
321.	6.75
322.	1.15
323.	8.80
324.	6.53
325.	1.35
326.	10.35
327.	4.05
328.	3.40
330.	6.80
331.	5.85
332.	6.30
333.	2.50
334.	34.33
335.	2.05
336.	16.65
337.	.90
338.	15.10
339.	6.98
340.	2.25
341.	1.35
342.	22.05
344.	2.25
345.	5.65
347.	6.30
349.	6.55
350.	1.60
351.	1.60
352.	5.65
354.	.67
355.	2.48
357.	3.15
358.	2.50
359.	5.00
361.	39.60
362.	7.09
363.	12.15
364.	15.53
365.	10.35
366.	3.60
367.	10.80
368.	.45
369.	14.65
370.	8.10
371.	9.00
373.	3.38
374.	4.28
375.	4.72
377.	1.75
378.	2.48
381.	1.80
383.	11.03
384.	9.90
385.	10.35
386.	1.60
388.	15.53
390.	4.95
392.	1.60
396.	8.10
400.	9.90
401.	2.70

3 місячних вкладок від членів	$2,432.33
Процент від морґеджів	441.56
Сплати морґеджів	3,835.25
Разом	$6,709.14

РОЗХІД.

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за Український Тижневик	475.00
Платня помічних сил	212.00
Прибори для відділів і членів	110.00
Почтові видатки за значки	50.00
Переплетня книжок	10.50
Отримано правительственні бонди в заміну за морґедж	3,875.00
Процент на бондах	24.34
Разом	$4,756.84

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Готівка з кінцем вересня 1934 остала	$78,273.74
Прихід за жовтень	6,709.14
Разом	$84,982.88
Розхід за жовтень	4,756.84
Готівка з кінцем жовтня 1934 остає	$80,226.04

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 80,226.04
Морґеджі	176,248.50
Бонди	93,660.50
Реальність	5,900.00
Разом	$356,035.04

Стан довжний:

Фонд посмертний	$257,437.05
Фонд адміністраційний	98,597.99
Разом	$356,035.04

М. Мурашко, гол. предс.
Р. Слободян, гол. фін. секр.-кас.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

КЛІВЛЕНД, О.

Свято української державности.

Клівлендська громада відсвяткувала Свято Першого Листопада злученими силами. Влаштуванням свята займався Комітет Злучених Організацій, до якого входять церковні громади і 25 братств і товариств. Головою є адв. О. Е. Малицький.

Дня 9 листопада влаштовано радіову годину зі стації "WCAY". Принагідну промову з нагоди Першого Листопада виголосив адв. Іван Білінський. Потім відспівав кілька композицій Лисенка, Заремби та інших композиторів місцевий парох укр. греко-кат. церкви о. В. Мереньків при акомпаніяменті панни Ольги Грицей, молодої студентки Музичного Інституту. Та остання ще відограла на пяні „Українську Шумку" Зентарського, композиції Присовського й свою власну „Український Вальс".

Дня 11 листопада відбувся в галі У. Н. Дому концерт, на якім було багато публики. Вступне слово виголосив адв. О. Е. Малицький. По нім співав хор укр. греко-кат. церкви, під проводом дяковчителя п. Когута.

„Листопадові спомини", дуже гарну декламацію, виголосив п. Іван Когут. Головний реферат виголосив п. Іван Бек з Пітсбурга. Бесідник згадував за жертви, які зложили Українські Січові Стрільці, а яких не можна рівнати з тими кількома долярами, що ми їх жертвуємо на народні цілі.

Співала ще народні пісні п. Анна Клінковська з Ню Гейвен, а скрипкове сольо відограв дяковчитель п. Дмитро Задворський.

„Про рабів і вільних" говорив о. М. Запаринюк, парох укр. прав. церкви, взиваючи теж зложити жертви на інвалідів.

Дві панни Волошинівни відспівали дует, а декламацію „Стрілецький Дух" виголосила п. Марія Запаринюк.

По англійськи говорив адв. О. Е. Малицький, а по нім хор У. Н. Дому, під управою проф. Сорочинського, відспівав сім ріжних композицій, пристосованих до свята, і закінчив торжество відспіванням національного гимну.

Переведено збірку, яка принесла коло $150. З відзнак було коло $50. Збірка в укр. греко-кат. церкві $40, в укр. прав. церкві $33, бр. св. Петра і Павла, від. 102 У. Н. С., $15, сестрицтво, від. 112 У. Н. С., $5, Укр. Дем. Клюб з Іст Сайд $5. Гроші ті, по оплаченню видатків, будуть вислані до краю через Обеднання.

Присутній.

ЗА ОДНУ ЛІТЕРАТУРНУ МОВУ

(11)

потерпить покалічення (буде покалічений); після повищих параграфів (за повищими параграфами, або: відповідно до повищих параграфів); під час його цілого членства (підчас його всього членства, а ще ліпше: за ввесь час його членства); перевисшати (перевищати); кожний член, слабуючи, вже вибрав $300.00 запомоги з каси Братства або Фонду Слабих, не має вже права до жадної дальшої допомоги (це речення зовсім недоладне через те, що на початку опущено злучник „коли"; треба би так: коли якийсь член, будучи недужим, уже вибрав і т. д.); мусить позіставати в ліжку (у нас, як хто хорий, то лежить у ліжку, а не позістає себто лишається; отже треба говорити: мусить лежати, або бути в ліжку); контрольовання (контролювання); заказаної другерії (що це таке „другерія"? Може автор мав на думці заказані ліки або наркотики?); коли член живе далеко від свого Відділу, або є поодиноким членом, то на випадок слабости і т. д. (що означає це „поодиноким членом", я не второпаю); коли членкиня хорує підчас розвязання (коли членкиня хорує підчас злогів); двайцять (двадцять); вкладки і розмети припадаючі на члена (вкладки й розмети, що припадають на члена); немочної підмоги (це мені незрозуміле); закоханість в себе (закоханість у себе); понад все (понад усе); націоналістів в Галичині (націоналістів у Галичині); бувають ще (бувають іще); аби хоч (щоб хоч); представлення (театральна вистава); щоб було защо купити книжки (треба: за що); полагоджень в товариствії (полагоджень у товаристві); півтора години (півтори години); в Болгарії ударив грім в череду (в Болгарії вдарив грім у череду); помимо гострих протестів (не зважаючи на гострі протести); переписка (листування); розоружний (розбройний); аероплян (літак); грецькі учені (грецькі вчені); паспорт (пашпорт); на його (небозводі) тіло (?) сонце виглядало як великий білий кружок (у тім реченню слово „тіло" — це мабуть друкарська помилка, бо зо змісту виглядає, що має бути „тлі"); проміннями (такої форми українська граматика не знає; кажеться: промінням, або промінями); власник дому та його родина виражувалася (треба: виражувалися); когута виказали на показ (виказати чи показати на показ — це щось так, якби хто сказав „масляне масло"); спаслися втечею (ліпше: вратувалися); в одній новинці надруковано три рази „ведмідь" і два рази „медвідь" (треба би вже держатися котрогось одного терміну); цю масть уживали з усміхом (цеї масти вживали з усміхом); по всі інформації пишіть залучаючи 3 центи стемпель на відповідь (по всі інформації пишіть, залучаючи 3-центову марку — або: 3-центовий значок — на відповідь); властитель (власник); фрізієрня (фризієрня; краще: голярня); ночею (нічю); пишіть до нас по укр. (це зневага української мови; треба писати ціле слово: по українськи).

Англійські слова, що їх треба заступити своїми: реліф, лайсенс, рейд, майнер, гомстед, пул, ресівер, пуловий елевейтор, ренч, скункс (і то в одніні: той скункс!), перміт.

Окремо розглянемо ще отсі речення:

Вже була приготована вся програма свята, яка мала розпочатися 8-го вересня величою панахидою соборного духовенства на могилі Федьковича. Потім у Народньому Домі в Чернівцях мав відбутися святочний концерт.

В першім реченню слово „мала", а в другім „мав" [illegible] здогадуватися, що заповіджені події не відбулись. І так воно стратно було, отже це дуже добрий приклад на те, як і коли треба вживати дієслова „мати" в складанім присудку.

Від удару грому запалилася стодола Романа Здріля в селі Радванцях, в якій (треба: у якій) спали 63 літній Микитюк і його 30 літній син Андрій.

Це речення зладжене недоладно, бо слово „якій", що відноситься до слова „стодола", стоїть від нього задалеко. Наведене речення треба написати так:

Від удару грому запалилася в Романа Здріля в селі Радванцях стодола, в якій спали 63-літній Микитюк і його 30-літній син Андрій. Або так: У Романа Здріля в селі Радванцях від удару грому запалилася стодола, в якій спали і т. д. Ще буде краще (бо в народнім дусі!), коли замісць „в якій" скажемо "що в ній".

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА.

В понеділок, 19. листопада в 2-гій годині пополудні помер в Ню Йорку **Іван Тураш**, довголітній касієр відділу 204 У. Н. Союза, заслужений громадянин та щирий працівник на народній ниві. Покійний родився 1887 року в Ходачкові Малім, Галичина. Полишив жінку й двоє дітей. Похорон відбудеться в пятницю або суботу. Хай земля буде Йому пером.

СПІВЦЯМ

Не співайте вже більш
Ви сумних тих пісень,
Про все те, що давно вже минуло.
Що було, те пройшло
І не вернеться більш,
Бо у вічність воно упірнуло.
І тим співом сумним
Не вертіть у серцях,
Хоч старі, та болючі ще рани,
Бо без давніх в нас ран
Ран доволі нових,
Що їх крають нам наші тирани.
А співайте пісень,
Щоб від них у серцях
І в душі запалало багаття,
І щоб в нім, наче сталь,
Гартувались ввесь час
Наша віра і наше завзяття.

П. Т.

ПОДЯКА.

Ми, нижче підписані, складаємо сердечну подяку головним урядникам У. Н. Союза за скоре виплачення посмертного в сумі $1,000 по моїй жінці Юлії і нашій мамі, котра померла дня 26. жовтня ц. р. Бажаємо нашій орґанізації якнайкращого успіху. Також дякуємо тов. Зап. Січи, від. 63 У. Н. Союза, до котрого покійна належала, а також сестрицтві, котре існує при укр. церкві Пр. Д. Марії, також всім тим, котрі взяли участь у похороні. Вічна Їй память.

Орест Зубик, муж,
Павло, Володимир, діти,
Форд Сіти, Па.

О. Д. В. У.

Отсим повідомляємо всі українські громади та відділи О.Д.В.У. в Америці, що дотепершня поїздка делегата О.У.Н. — О. ГРИБІВСЬКОГО з відвідинами по самих тільки відділах О.Д.В.У. виказала, що можливим, а то й бажаним буде уряджувати в громадах, які відвідуватиме делегат Грибівський, також і ВІДЧИТИ ДЛЯ ЗАГАЛУ.

Відділи О.Д.В.У. повинні подбати про підготування в їхніх громадах таких відчитів делегата для загалу на дні, що слідуватимуть по їхніх зборах організаційних. (Кожний відділ і так має до диспозиції кілька днів, відповідно до теперішнього пляну).

В найблизчому часі відбудуться організаційні збори й відчити для загалу в таких місцях:

ТРОЙ, Н. Й., 22-го ЛИСТОПАДА (четвер)
КОГУС, Н. Й., 24-го ЛИСТОПАДА (субота)
ВОТЕРВЛІТ, Н. Й., 25-го ЛИСТОПАДА (неділя).
ОБОРН, Н. Й., 27-го ЛИСТОПАДА (вівторок)
СИРАКЮЗ, Н. Й., 29-го ЛИСТОПАДА (четвер)
РАЧЕСТЕР, Н. Й., 1-го ГРУДНЯ (субота).

273 ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА О.Д.В.У.

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ. А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА. ПИШІТЬ ПО НАЙНОВІЩИЙ ЦІННИК КНИЖОК.

ВІДОЗВА

ДО ОДНОСЕЛЬЧАН З ГУСЯТИЧ, ПОВІТ БІБРКА, ГАЛИЧИНА.

Ось що читаємо в листі, присланім нам з рідного села одним нашим чесним громадянином:

Кождий з Ваших листів, а з ними й останній, тішить нас дуже, бо видимо, що хоч Ви віддалені від нас тисячами кільометрів, Ви за своїх односельчан не забули.

Щобільше, Ви самі, з власного почину, збираєте жертви на будову читальні у Вашім рідним селі й хочете, щоб ця читальня була найкращим будинком на цілу околицю.

Запевняємо Вас, Панове Комітетові, що й ми маємо таку саму ціль, що й Ви, і хочемо, щоб наша читальня, яка перед 40 роками була першою читальнею в цілій околиці, що мала відповідну домівку на тодішні часи, дістала домівку, відповідну теперішнім вимогам.

Далі є в листі опис, що в тім будинку має бути велика саля на вистави, концерти і віча, а далі місце на кооперативу, Сільський Господар, Рідну Школу й інші народні установи. Все те коштуватиме 10,000 злотих, а є на це 2,000 злотих, які зложені як ощадности в кооперативі „Самопоміч". Та сума замала, тому годі виготовити навіть плян читальні. А жертви годі зібрати, бо селянин тепер цілком без грошей, а як хто що продасть, то гроші забирає уряд за податки. Нема навіть центів на цукор, сірники чи нафту. І тих товарів ніхто на селі не вживає, бо дорогі. І ось тому поміч від братів односельчан з Америки така потрібна, бо без неї прямо буде неможливо взятися за ту роботу.

Цього дуже цікавого письма з краю не друкуємо в газеті задля браку місця, але можемо вислати його до прочитання.

Ту стару читальню, про яку згадується в листі з краю, висланім на руки гром. Андрія Басараба, секретаря Комітету, — ми всі добре памятаємо. Всі ми памятаємо тих наших великих людей, д-ра Евгена Олесницького, д-ра Трильовського й інших, що до нас заїжджали. Знаємо добру роботу нашого села. І тому ми взялися збирати жертву на будову Народнього Дому в нашім селі, щоб та давня праця продовжалася. Тому берімся щиро до збірок, списуймо для памятки імена жертводавців і пересилаймо те все на руки секретаря, Андрія Басараба: Евеню Е. Бейон, Н. Дж.

Гроші пішлемо до села через Обєднання. Всі жертви будуть проголошені, а імена жертводавців будуть поміщені в ріднім селі на пропамятній таблиці Народнього Дому.

Подав Михайло Гузар.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВИ.

НЮАРК, Н. ДЖ.

На народні цілі.

Червоний Хрест третьої сотні Чорноморської Січи минулого місяця влаштував баль, з якого чистий дохід призначено на народні цілі.

В часі балю продано тикети на одну імпрезу. Гроші, які були зібрані за ті тикети, долучено до чистого приходу. Чистого приходу з балю було $20.29. З проажу тикетів $5.

Разом $25.29.

На своїх зборах Червоний Хрест рішив вислати ці гроші через Обєднання на отсі цілі: $16.79 на потерпівших від повені, а $8.50 для інвалідів.

Таксамо на Січовім балю зібрано $10.15 для д-ра К. Трильовського в память 50-літнього ювилею його народньої праці. Ці гроші вислано американською почтою на руки д-ра Трильовського. Я дістав вістку, що гроші вже є в його руках.

Т. Рудий.

ПІТСФІЛД, МАСС.

На інвалідів.

З нашої місцевости вже довший час не було ніякої вісти в „Свободі" про наше громадське життя. Дехто, що слідить за народнім життям по громадах, подумає, що громада у Пітсфілді завмерла. Та так не є. От хоч у нас велике безробіття, як усюди пи теперішню пору, то ми таки не забуваємо про Рідний Край та наших героїв. Отож 28. жовтня відбувся в нашій громаді вечерок, на котрім громадянка Анна Стефанюк пригадала присутнім долю наших інвалідів, на яких допомогу зібрала $7. Знову дня 4. листопада о. Шуховський відправив у нашій церкві панахиду за поляглих наших борців, підчас якої зібрано $4.75. Жертвували по 50 ц.: Катерина Копичак, П. Шульган, Анна Стефанюк, Тетяна Колодрубська, Г. Базан, М. Стефанюк (Стефана). Д. Соколовський; по 25 ц.: К. Шеля, Й. Дзібук, М. Соколовський, С. Антонійчук, Г. Заверуха, Г. Яремій, І. Косован, А. Никорчук, О. Яремій, Я. Олексишин, Р. Данелийко, І. Місюк. Разом з вечерка $6.50, дрібними датками 50 ц., а з панахиди $4.75.

Вислано на інвалідів до Рідного Краю через Обєднання $11.75.

О. Яремій.

НЕЗАГНУЗДАНИЙ ТАРЗАН. (122)

Двері легенько закрилися за стрункою індійською жінкою, закутаною в заслони, що лишали незакритими лиш її чорні очи. Таємнича гостя стояла якийсь час мовчки, поглядаючи на Патріцію. Потім вона підійшла до дівчини.

Вона говорила скорим, але тихим голосом, уживаючи англійської мови: „Я Рані", сказала вона. „Я прийшла остерегти тебе, не дивлячися на загрозливу мені небезпеку. Хоч я улюблена жінка магараджі, то мене ніщо не вратувалоб, якби він про це довідався".

Здивована Патриція пробувала говорити, але жінка остерегла її перед говоренням. „Я можу бути тут лише хвилину. Слухай уважно. Ти ніколи не покинеш палати жива. Це мені сказали мої шпигуни. Я не маю відваги тобі більше сказати.

„Ти довідаєшся про решту скоро. Я знаю, що жінки твого народу воліють смерть ніж нечесть. Возьми це. Одно або друге дасть тобі волю, як настане слушний час, — увільнить тебе від ненависної долі, що тебе жде". З тими словами вона подала Патриції річи, від котрих вона аж жахнулася.